

huizen in de stad – wordt er nog veel te vaak gekozen voor een alles-in-één-formule: performance, beeldende kunst, nieuwe media onder één dak, één concept, en vaak (voor de ‘surplus’-artiesten) in barre omstandigheden. Het is een programmeringsbeleid dat de artiest in de kou laat staan, en het publiek confronteert met kunst in een middelmatige presentatie. Interessanter zou zijn om de infrastructuur op zijn ideale vermogen in te zetten en voor projecten die daarbuiten vallen, te gaan aankloppen bij collega-programmatoren. Een idee dat door de nieuwe artistiek leider van het Toneelhuis al in het toekomstige werkingsplan werd opgenomen. Guy Cassiers: ‘Vanuit de noden van de artiest gaan we op zoek naar wat de beste plek is. Alles hoeft niet uitsluitend in eigen huis te worden geprogrammeerd, daarvoor is de architectuur van de Bourla te uitgesproken. We denken vanuit de voorstelling, huisoverstijgend, ten voordele van het artistieke werk.’

Een andere consequentie van deze andere programmeringsstrategie zou ook zijn dat de nadruk niet enkel op de presentatie maar ook op de productienoden van de artiest komt te liggen. Vaak wordt er enkel stilgestaan bij de presentatie of het publieke moment, terwijl een artiest in creatie (die nog volop bezig is de technische parameters van een voorstelling te onderzoeken) een grote flexibiliteit en meer werkingsmiddelen nodig heeft voor zijn onderzoek dan een receptieve werking kan bieden. Een artiest heeft een zaal nodig om deze parameters diepgaand te doorgronden en die moet even goed uitgerust zijn als de uiteindelijke presentatieplek. Met andere woorden: de productieplek moet minstens aan dezelfde eisen voldoen als het theater waarin de productie wordt getoond, ook al is de publieke zichtbaarheid hier uiterst beperkt. Dat kan natuurlijk enkel als hiervoor in de centra en theaters ruimte, tijd en budget wordt vrijgemaakt om dit mogelijk te maken. En dat betekent ook dat de publiekswerking niet steeds het monopolie kan hebben op de programmering (dus zo veel mogelijk voorstellingen, zitjes en/of activiteiten op één avond, enzovoort).

Het theater als straat/ de stad als theater

Naast de vraag naar multifunctionele ruimtes voor artistieke creatie, is ook de vraag naar maatschappelijk engagement in de jaren 1990 één van de bouwstenen geworden voor elk architecturaal bouw- of verbouwingsproject. In de Beursschouwburg wordt het zelfs de hoeksteen van de constructie: een huis dat openstaat voor de wereld, een kruispunt van verschillende functies, waar de straat letterlijk het theater doorkruist. Ook aan het nieuwe stukgebouw ligt een socialiserend concept ten grondslag: een

DESINGEL

1958 Architect Leon Stynen ontwerpt de eerste plannen voor een groots complex waarin het Antwerpse Conservatorium kan huizen. Bijkomend omvat het ontwerp een concertzaal en een theaterzaal, zodat de studenten podiumervaring kunnen opdoen en er professionele musici aan het werk kunnen zien.

1968 Opening van de laagbouw van het Conservatorium, maar de bouwwerken aan de zalen blijven voorlopig uit.

1973 Men gaat van start met de uitvoering van de tweede fase van de plannen van Stynen.

1980 Opening van de zalen, die te groot blijken te zijn voor het Conservatorium. De oplossing ligt in zaalverhuur voor evenementen.

1983 Oprichting van vzw deSingel, die de eerste podiumprogrammering (dans-muziek-theater) verzorgt, de gebouwen beheert, en de zalen verhuurt.

1985 Naast het luik podiumkunsten worden er nu ook architectuurtentoonstellingen georganiseerd.

1988 De derde bouwfase (een uitbreiding van het Conservatorium) wordt ingeluid.

1990-91 Er wordt in samenspraak met alle huispartners (Conservatorium, Radio2, deSingel) een investerings- en masterplan opgesteld voor alle verdere verbouwingen in de toekomst. De bedoeling is om van de site een plek te maken waar zowel kunstproductie, kunstpresentatie als educatie kunnen plaatsvinden en op elkaar inspelen.

1995 Architect Stéphane Beel wordt aangeduid om dit in een ontwerp te gieten.

Beleidsperiode 2006-2010
Nieuwbouw zal in gebruik genomen worden. Deze voegt aan de reeds aanwezige 35.500 vierkante meter van het gebouwencomplex deSingel ongeveer 12.800 vierkante meter bruto oppervlakte toe.